

Istungidokument

A9-0406/2023

6.12.2023

RAPORT

kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse määruse (EL) nr
1379/2013 rakendamise kohta
(2023/2049(INI))

Kalanduskomisjon

Raportöör: Izaskun Bilbao Barandica

SISUKORD

	lk
SELETUSKIRI – FAKTIDE JA TÄHELEPANEKUTE KOKKUVÕTE.....	3
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	5
LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD, KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI.....	14
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	15
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	16

SELETUSKIRI – FAKTIDE JA TÄHELEPANEKUTE KOKKUVÕTE

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1379/2013 (kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta) artikli 48 kohaselt esitab komisjon 31. detsembriks 2022 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande määruse kohaldamise tulemuste kohta.

Komisjon võttis selle aruande vastu 21. veebruaril 2023 ja kalanduskomisjon otsustas koostada kõnealuse määruse rakendamisaruande.

Kehtiv ühise turukorralduse määrus (ÜTK määrus) võeti vastu ühise kalanduspoliitika määruse läbivaatamisega samas pakettis 2013. aastal. 2013. aastal toimunud läbivaatamisega tehti kalandus- ja vesiviljelustoodete ühise turukorralduse toimimises mõned põhjalikud muudatused. Läbivaatamisega tugevdati eelkõige tootjaorganisatsioonide rolli turukorralduses, samal ajal kui mitmed turusekkumismeetmed kaotati, näiteks meetmed kalandustoodete lõplikuks kõrvaldamiseks inimtarbimisest või nende hävitamiseks. Ka tootjaorganisatsioonil on oluline roll seoses konkurentsieeskirjadega, kuna ainult ÜTK määruse alusel tunnustatud tootjaorganisatsioonid saavad teha erandeid konkurentsieeskirjadest ja pääseda ligi konkreetsetele ELi fondidele, mis on ette nähtud nende turuhaldamisega seotud tegevusteks.

ÜTK määrus on ühise kalanduspoliitika eeskirjade võrgustiku lahutamatu ja oluline osa, eelkõige selleks, et tagada hästi hallatud ja toimiv kalandus- ja vesiviljelustoodete turg. See aitab oluliselt kaasa konkurentsivõime, turu stabiilsuse ja läbipaistvuse tagamisele ning tarbijatele veeandide mitmekesise tarnimise tagamisele.

Raportööri seisukoht

Raportöör väljendab heameelt ühise turukorralduse eeskirjade rakendamisel tehtud edusammude üle, kuid usub, et tarbijate teavitamiseks, märgistamise ja turu läbipaistvuse parandamiseks ning kalandus- ja vesiviljelustoodete jälgitavuse suurendamiseks on vaja teha rohkem.

Raportöör on võtnud teadmiseks, et nii mitmes raportis kui ka ühise turukorralduse eeskirjade rakendamist käsitlevas komisjoni aruandes mainitakse, et eeskirju ei kohaldata ühtlustatult. Seetõttu on raportöör veendunud, et komisjon ja liikmesriigid peavad tegema rohkem pingutusi ÜTK määruse paremaks ja ühtlustatumaks rakendamiseks. Ühtlustatud rakendamine on oluline selleks, et tagada tarbijate usaldus ühtsele turule lastavate veeandide vastu ning tagada ELi kaluritele ja vesiviljelustootjatele võrdsed tingimused.

Raportöör väljendab heameelt kavatsuse üle esitada ettepanek kestlike toidusüsteemide raamõigusakti kohta, et tagada tarbijatele suurem läbipaistvus ja teave. Selline raamõigusakt peab tagama, et see ei tekita täiendavat halduskoormust ja on kooskõlas kestlikkuse tingimusega, mis on sätestatud teistes ELi õigusaktides.

Raportöör väljendab heameelt kalanduskontrolli määruse läbivaatamise üle peetud läbirääkimiste tulemuste üle, eelkõige eeskirjade üle, mille eesmärk on tugevdada jälgitavust käsitlevaid sätteid kõigi kalandus- ja vesiviljelustoodete puhul. See on oluline osa jälgitavusalase teabe tagamisel Euroopa tarbijatele. Sellega seoses peab komisjon tegema

ettepaneku täiendavate meetmete võtmiseks, et tagada selle teabe jõudmine lõpptarbijani lihtsal ja kättesaadaval viisil.

EUMOFA on Euroopa kalandus- ja vesiviljelustoodete turu seirekeskus ning see on Euroopa Liidu kalandus- ja vesiviljelussektori turu-uuringute vahend, mille on välja töötanud Euroopa Komisjon. Selle eesmärk on suurendada turu läbipaistvust ja tõhusust, analüüsida ELi turgude dünaamikat ning toetada äriotsuste tegemist ja poliitika kujundamist. EUMOFA võimaldab kalandus- ja vesiviljelustoodete, sealhulgas impordi ja ekspordi koguste, väärtuste ja hindade otsest jälgimist alates esmamüügist kuni jaemüügini. Andmeid kogutakse ELi liikmesriikidelt, Islandilt, Norralt, Ühendkuningriigilt ja ELi institutsioonidelt ning neid ajakohastatakse iga päev.

Raportöör on seisukohal, et liikmesriigid peaksid seda vahendit veel rohkem kasutama, et veelgi parandada vahendi raames kogutud andmeid, kuna seda vahendit saaks kasutada turu analüüsimiseks ja eriti siis, kui toimuvad suured muutused, näiteks COVIDi kriisi ajal, et aktiveerida kriisivahendid ja turu stabiliseerimise võimalused.

ELil on kindel seisukoht ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastu ning edasiste edusammude tegemiseks selles valdkonnas on vaja võtta täiendavaid meetmeid. Selles võitluses ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastu on väga oluline parandada veeandide sektori tarneahela jälgitavust ja läbipaistvust.

Tootjaorganisatsioonidel on kehtivas ÜTK määruses suurem roll ja seetõttu on oluline, et tunnustataks liikmesriikides juba olemasolevaid organisatsioone, kes täidavad tootjaorganisatsioonidega sarnaseid ülesandeid. ÜTK eeskirjade eesmärk on muuta turu haldamine lihtsamaks, eriti kalurite ja vesiviljelustootjate jaoks, ning mitte sundida neid esindavatele organisatsioonidele peale struktuuri ja tarneahela muutusi üksnes selleks, et viia need vastavusse ELi ühise määratlusega.

Raportöör on seetõttu seisukohal, et komisjon peaks kuulama Euroopa Parlamendi korduvat üleskutset kohandada tootjaorganisatsioonide tunnustamise kriteeriume, et võtta paremini arvesse kõiki liikmesriikide eri organisatsioone, kellel on suures osas tootjaorganisatsiooni eesmärkidega seotud ülesanded. Sellised tunnustatud organisatsioonid on näiteks *cofradias* ja *Prud'homie de pêche*.

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse määruse (EL) nr 1379/2013 rakendamise kohta (2023/2049(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1379/2013 kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1184/2006 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 104/2000¹ (ÜTK määrus), ja selle rakendamist,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut (ELi toimimise leping), eriti selle artiklit 349,
- võttes arvesse komisjoni 21. veebruari 2023. aasta aruannet Euroopa Parlamendile ja nõukogule kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse määruse (EL) nr 1379/2013 rakendamise kohta (COM(2023)0101),
- võttes arvesse komisjoni 20. mai 2020. aasta teatist „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“ (COM(2020)0381),
- võttes arvesse oma 20. oktoobri 2021. aasta resolutsiooni strateegia „Talust taldrikule“ kohta õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks²,
- võttes arvesse oma 19. jaanuari 2023. aasta resolutsiooni väikesemahulise kalapüügi olukorra kohta ELis ja tulevikuväljavaadete kohta³,
- võttes arvesse kalanduskontrolli määruse läbirääkimise tulemusi,
- võttes arvesse kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitee (STECF) 2020. aasta aruannet kriteeriumide ja näitajate kohta ühise turukorralduse turustamisstandarditesse mereandide kestlikkuse aspektide lisamiseks (STECF-20-05),
- võttes arvesse Eurobaromeetri 2021. aasta eriuuringut nr 515 ELi tarbijate harjumuste kohta kalandus- ja vesiviljelustoodete valdkonnas,
- võttes arvesse komisjoni 3. mai 2022. aasta teatist „Seame inimesed esikohale, kindlustame kestliku ja kaasava majanduskasvu, avame ELi äärepoolseimate piirkondade potentsiaali“ (COM(2022)0198),
- võttes arvesse kodukorra artiklit 54 ning esimeeste konverentsi 12. detsembri 2002. aasta otsuse (mis käsitleb algatusraportite koostamise loa andmise korda) artikli 1

¹ ELT L 354, 28.12.2013, lk 1.

² ELT C 184, 5.5.2022, lk 2.

³ ELT C 214, 16.6.2023, lk 150.

punkti 1 alapunkti e ja 3. lisa,

- võttes arvesse turgude nõuandekomisjoni (MAC)⁴ 30. märtsi 2022. aasta aruannet, mis käsitles komisjoni raportit kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse määruse (EL) nr 1379/2013 rakendamise kohta (COM(2023)0101),
 - võttes arvesse turgude nõuandekomisjoni⁵ 8. mai 2023. aasta aruannet kalandus- ja vesiviljelustooteid imiteerivate taimsete toodete märgistust käsitlevate õigusaktide parandamise kohta,
 - võttes arvesse kalanduskomisjoni raportit (A9-0406/2023),
- A. arvestades, et Euroopa Parlament rõhutas oma resolutsioonis strateegia „Talust taldrikule“ kohta, et head jälgimismehhanismid, mis vastavad tarbijate nõudlusele, annavad teavet selle kohta, kus, millal, kuidas ja milliseid kalu on püütud või kasvatatud, sealhulgas väljastpoolt ELi imporditud toodete puhul, on olulised toiduohutuse tagamiseks, tarbijate jaoks läbipaistvuse tagamiseks, ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastu võitlemiseks ning rohelise kokkuleppe ja kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks;
- B. arvestades, et äsja läbivaadatud kalanduskontrolli määrus sisaldab kõigi kalandus- ja vesiviljelustoodete jälgitavuse eeskirjade olulist parandamist; arvestades, et neid eeskirju rakendatakse järk-järgult üleminekuperioodi jooksul, mis on kaks aastat värskete ja külmutatud toodete puhul ning viis aastat töödeldud toodete puhul – ning sellega tagatakse, et tarbijad saavad täpset teavet; arvestades, et parem märgistamine on vahend, mis aitab võidelda ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastu ja tagada ausat konkurentsi;
- C. arvestades, et rohkem kui kolm neljandikku Eurobaromeetri 2021. aasta eriuuringus nr 515 osalenutest oli seisukohal, et kõigi kalandus- ja vesiviljelustoodete märgistusel peaks olema kirjas püügi või tootmise kuupäev;
- D. arvestades, et ühise turukorralduse määruse rakendamine näitab, et kalanduse tootjaorganisatsioonide asutamine on olnud vähene, sest nende asutamise ja tunnustamise raamistik liikmesriikides on keerukas ning rahaline toetus ja meetmete abikõlblikkus õiguslikust aspektist on ebakindel; arvestades, et tuleks tegeleda teiste organisatsioonide, nt *Cofradías* ja *Prud'homie de pêche* takistustega;
- E. on seisukohal, et äärepoolseimate piirkondade töötingimused nõuavad ainulaadseid ja asjakohaseid lahendusi, et tulla toime sisearengu ja toiduga isevarustamisega seotud väljakutsetega;

Sissejuhatus

1. tuletab meelde, et ühine turukorraldus (ÜTK) on kaitse- ja finantsmeetmete kõrval ühise kalanduspoliitika (ÜKP) lahutamatu osa ning on nende eesmärkide saavutamiseks

⁴ Turgude nõuandekomisjon, „[2022 Report on the Functioning of the Common Market Organisation \(CMO\)](#)“, 30. märts 2022.

⁵ Turgude nõuandekomisjon, „[Improving the Labelling Legislation for Plant-Based Imitations of Fisheries and Aquaculture Products](#)“, 8. mai 2023.

hädavajalik;

2. rõhutab asjaolu, et ÜTK määruse läbivaatamine 2013. aastal tõi kaasa ülemineku teatavatelt sekkumisliikidelt lähenemisviisile, mis on rohkem suunatud pikaajalisele turule, keskendudes sektori arengule ja innovatsioonile ning võtmata piisavalt arvesse ELi toimimise lepingu artiklis 349 osutatud piirkondade erandlikku olukorda;

Kutseorganisatsioonid

3. on seisukohal, et tootjaorganisatsioonid ja tootmisharudevahelised organisatsioonid on kalandus- ja vesiviljelussektori selgroog, kes toetavad ühise kalanduspoliitika igapäevast juhtimist ja võimaldavad selle ühist rakendamist tootja tasandil, tagades varustamise tervislike valkudega ning säilitades rannikupiirkondade majandustegevust ja kultuuripärandit;
4. on arvamusel, et tootjaorganisatsioonidel ja tootmisharudevahelistel organisatsioonidel on keskne roll ühise kalanduspoliitika eesmärkide saavutamisel, mistõttu tuleb neid rohkem toetada ja tugevdada; märgib, et on äärmiselt tähtis jätkuvalt ergutada tootjaorganisatsioonide ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide edendamist, loomist ja konsolideerimist, sealhulgas paremat rahastamist kogu ELis (mis on liikmesriigiti erinev), eelkõige liikmesriikides, kus esmatootmine on jäänud suures osas killustatuks (vesiviljelus, väikesemahuline kalapüük); on seisukohal, et tootjaorganisatsioonide ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide tugev esindatus on äärmiselt oluline rannikukogukondade jõukuse suurendamiseks, merekeskkonna kaitsmiseks ning kalurite ja vesiviljelustootjate positsiooni tugevdamiseks tarneahelas, samuti säästva kalapüügi ja vesiviljeluse edendamiseks, eriti äärepoolseimates piirkondades;
5. tunneb heameelt, et komisjon tunnistab, et tootmis- ja turustamiskavad aitavad suurel määral saavutada ühisele turukorraldusele ühise kalanduspoliitika määruse artikliga 35 seatud eesmärgi ning et hästitoimivate tootjaorganisatsioonide tugev kohalolek on otsustav tegur; märgib siiski, et on vaja edasisi meetmeid, et toetada tootjaorganisatsioonide igapäevast tööd tootmis- ja turustamiskavade elluviimisel ning tagada kõikidele tootjaorganisatsioonidele konkreetne juurdepääs rahastamisele; kutsub seetõttu komisjoni üles ajakohastama sellega seoses personalijuhiseid ning võtma meetmeid, et hõlbustada kõigi laevastiku segmentide turulepääsu;
6. järeldab, et nõuetekohaselt toimivatel tootjaorganisatsioonidel ja tootmisharudevahelistel organisatsioonidel on üldiselt edukad meetmed ja tegevus, kuid täheldab, et endiselt on vähe eelkõige väikekalureid, karpide korjajaid ja vesiviljelustootjaid ühendavaid tootjaorganisatsioone ja tootmisharudevahelisi organisatsioone, eriti äärepoolseimates piirkondades; märgib, et rahalised takistused mõnes liikmesriigis tekitavad raskusi, eriti väikesemahulise segmendi jaoks; märgib, et praegu tegutsevad vesiviljeluse valdkonna tootjaorganisatsioonid on olnud eriti edukad oma edendamise- ja teavitamistegevuses;
7. tervitab komisjoni tõdemust, et rahastamine ja struktuuride loomine riikidevaheliste kutseorganisatsioonide rahalise toetuse jagamiseks ja korraldamiseks on võtmetähtsusega; märgib, et see kehtib eriti mitmekesise väikesemahulise rannapüügi sektori kohta, mis moodustab suurema osa ELi laevastikust;

8. nõuab tungivalt, et liikmesriigid pakuksid piisavat haldus- ja rahalist toetust uute tootjaorganisatsioonide asutamiseks ja tegutsemiseks, eelkõige väikesemahulise rannapüügi jaoks, rõhutades eelkõige nende sotsiaalset ja kultuurilist tähtsust, ning hõlbustaksid nende tunnustamist;
9. nõuab tungivalt, et liikmesriigid parandaksid liikmesriikide ametiasutuste poolt tootjaorganisatsioonidele antava toetuse järjepidevust ning vähendaksid võimalikult palju olemasolevaid lünki ja erinevusi kogu ELis, sealhulgas tootmis- ja turustamiskavade rahastamisel, et tagada tootjaorganisatsioonidele võrdsemad võimalused; palub komisjonil liikmesriike seejuures toetada;
10. on seisukohal, et praegu on liikmesriikides organisatsioone, mis täidavad tootjaorganisatsioonide ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide pädevusse kuuluvaid ülesandeid ja funktsioone, kuid need organisatsioonid ei saa kvalifitseeruda ÜTK määruse kohaselt tootjaorganisatsioonideks, nt kalanduskomisjonid *Prud'homie de pêche* ja *Cofradías*; on seisukohal, et need organisatsioonid mängivad olulist rolli kohalike ressursside haldamisel, kvootide eraldamisel ja kalavarude kaitse küsimustega tegelemisel, traditsiooniliste toodete turustamisel ja säilitamisel, eriti teatud rannikualade kogukondades;
11. leiab, et neid organisatsioone tuleks ühise turukorralduse määruse alusel tunnustada, et neile antaks samad õigused – sealhulgas rahaline toetus – ja kohustused, nagu on tootjaorganisatsioonidel; palub komisjonil võtta sellega seoses koos asjaomaste liikmesriikidega meetmeid, sealhulgas kaaluma vajaduse korral ühise turukorralduse eeskirjade kohandamist ja tagama nõuetekohased süsteemid, mis kontrollivad tootjaorganisatsioonide toimimist kooskõlas kehtivate eeskirjadega;
12. märgib, et COVID-19 kriisi tõi kaasa enamiku värskete veeandide turustusvõimaluste järsu sulgemise, seda ka äärepoolseimates piirkondades, mistõttu on otstarbekas taastada ladustamisabi mehhanismide kasutamise võimalus ja laiendada neid vesiviljelussektori ja rannakarpide kasvatusel tootjaorganisatsioonidele;

Ühised turustusnormid

13. tuletab meelde, et paljud 2013. aasta ühise turukorralduse määruses sisalduvad turustamisstandardid pärinevad 1980. ja 1990. aastatest; märgib, et komisjoni hinnangu kohaselt on need standardid olnud üldiselt asjakohased ja tõhusad ning andnud lisaväärtust;
14. juhib tähelepanu sellele, et komisjoni hindamise ja selle aluseks olevate konsultatsioonide käigus tehti kindlaks standardite lihtsustamise, ühtlustamise ja ajakohastamise võimalused; märgib, et samuti leiti, et riiklike ametiasutuste järelevalve tase standardite järgimise tagamisel on suhteliselt madal, seega on seire- ja inspekteerimisalaste õigusaktide ühtlustamine kõigis liikmesriikides olulisem kui kunagi varem;
15. on seisukohal, et ELi turule viidavate vesiviljelusest pärit toiduainete turustamisstandardid, olenemata nende päritolust, peaksid olema kooskõlas ühtlustatud keskkonna- ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse standarditega; nõuab, et need standardid lisataks kaubanduslepingutesse ja piirkondlike kalandusorganisatsioonide vastu võetud meetmetesse, sest on tähtis tagada, et ettevõtjatel oleks võrdsed tingimused ja et ELi

tootjad ei oleks turul põhjendamatult ebasoodsas olukorras; leiab, et vesiviljelustoodete edendamiseks on oluline kasutada ära sertifitseerimise potentsiaali, eriti kaitstud päritolunimetusi, ja nende eeliseid keskkonناسäästlikkuse seisukohast;

16. rõhutab, et komisjoni hinnangus leiti, et kehtivas raamistikus on puudusi seoses selle suutlikkusega saavutada ÜTK määruse eesmäärke;
17. palub komisjonil pingutada rohkem, et tuvastada õigusaktide täitmata jätmise juhtumeid ja tagada kõikides liikmesriikides võrdsed võimalused; soovib eelkõige võtta arvesse häid tavasid turundust ja ökosüsteemi kaitset käsitlevate õigusaktide rakendamise ja järgimise osas;
18. juhib tähelepanu asjaolule, et on tähtis ajakohastada kõigi ELi turule viidavate toodete turustusstandardeid kooskõlas ühise kalanduspoliitika nõuete ja eesmärkidega, et tugevdada ausat konkurentsi ja selgust kõigi osaliste vahel, ning tuleb rõhutada sotsiaalsete ja keskkonnaalaste kriteeriumite kaasamist, et tagada globaalne jätkusuutlikkus; märgib sellega seoses, et arvesse tuleb võtta ELi toimimise lepingu artiklis 349 osutatud piirkondade turgude eripära;

Tarbijate teavitamine

19. nõustub, et ühise turukorralduse eesmärkide täielikuks saavutamiseks tuleb tarbijaid reklaami-, turundus- ja hariduskampaaniate kaudu teavitada kalandus- ja vesiviljelustoodete väärtusest toiduna, tervisele ja kestlikkusele, olemasolevate liikide mitmekesisusest ja märgistusena oleva teabe mõistmise tähtsusest, vältides samal ajal tarbijate eksitamist ja tagades vastavusse viimise ELi toidusüsteemidega; on veendunud, et selleks, et tarbijad saaksid teha teadlikke valikuid, peaksid nad saama selget ja põhjalikku teavet ELi turul müüdavate toodete kohta ning et see teave peaks vastama samadele eeskirjadele, olenemata toodete päritolust ja tootmisviisist;
20. toonitab, et STECF tegi ettepaneku parandada tarbijate teavitamist ja lisada ühisesse turukorraldusse üksikasjalikuma teabe püügipiirkonna, püügivahendite ja tootmismeetodite kohta; kutsub seetõttu komisjoni üles kaaluma turustusnõuete karmistamist, et märgised sisaldaksid rohkem teavet, näiteks koostisained, geograafiline püügipiirkond ja püügivahendid ning püügikuupäev, tekitamata seejuures tootjatele ja tootjaorganisatsioonidele tarbetut halduskoormust; on arvamisel, et ühtlustatud standardid tuleb regulaarselt läbi vaadata, et tagada nende vastavus ja hinnata nende tõhusust, kuna see aitab kindlaks teha valdkonnad, kus oleks vaja parandusi, ning tagada, et standardid on ajakohased ja ajakohastatud;
21. leiab, et tarbijatel peaks olema selgelt võimalik kindlaks teha toodete päritolu, arvestades, et Euroopa tarbijad hindavad seda teavet üha enam, ja julgustab neid tarbima kohalikku toitu, mis on toodetud või saadud nende piirkonnas; rõhutab, et tuleb muuta praegust kalandustoodete identifitseerimise süsteemi, mis põhineb FAO püügipiirkondadel, kuna see ei näita nende päritolu selgelt ega üksikasjalikult ning võib tekitada segadust;
22. nõuab, et komisjon ja liikmesriigid edendaksid ja kehtestaksid uusi kaitstud kvaliteedinimetusi, pidades silmas nende teadaolevat ja tõestatud eelist ELi kalandus- ja vesiviljelustoodetele, ning nõuab nende toodete paremat turustamist; nõuab tungivaltp, et komisjon hõlbustaks uute eeskirjade kohaldamist, millest on eriti kasu nendele

- kvaliteedistruktuuridele, vähendades samas taotluste menetlemiseks kuluvat aega;
23. väidab, et jälgitavus ja sellega seotud läbipaistvusmeetmed on vajalikud, et tagada kohaldatavate ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimine; on seisukohal, et kui neid meetmeid toetab asjakohane märgistussüsteem, nagu peaks olema nõutav toiduna kasutatavate töödeldud ja värskete vesiviljelustoodete ja nende konservide puhul, võivad need meetmed tagada, et tarbijatele antav teave on usaldusväärne; rõhutab asjaolu, et selline märgistamissüsteem on hädavajalik nii toidupettuse, sealhulgas valemärgistamise, kui ka ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastu võitlemiseks; on seisukohal, et toodete jälgitavust tuleb tugevdada ja see tuleb tagada väärtusahela kõikides etappides, mitte ainult majandusliku ja kaubandusliku kasu nimel, vaid ka selleks, et aidata kaasa tervise kaitsmisele; tunneb sellega seoses heameelt, et uue kalanduskontrolli määrusega võeti kasutusele püügisertifikaat;
 24. märgib, et komisjon sai oma konsultatsioonide käigus aruanded selle kohta, et mõnes liikmesriigis ei olnud tarbijate teavitamise kohustuslikud nõuded täidetud; märgib, et jõustamist peetakse kogu ELis ebaühtlaseks ja see on eriti oluline mõnes sektoris, nagu kalakaupmehed ja toitlustus; tuletab meelde, et märgistus peab sisaldama kalandus- ja muude toodete täpset kirjeldust, vältides pettust ja eksitavat reklaami, mis kahjustab tarbijaid ja kalureid, eriti asendustoodete nimetamisel, kuna paljudel juhtudel kasutatakse pilte, mis panevad tarbijaid arvama, et teatavad tooted on kalandustooded, kui need ei ole; tunneb muret selle pärast, et mõnede turule lastud toodete, näiteks taimsete toodete puhul kasutatakse ainult kalandustoodete kohta käivaid termineid, ehkki tegemist ei ole kalandustoodetega; leiab, et komisjon peaks seda teemat laekunud teadete alusel edasi uurima;
 25. on seepärast seisukohal, et kaubanduslikku nimetust „kala“ või „kalaliik“ tohiks ühtsel turul kasutada ainult loomet päritolu kalandus- või vesiviljelustoodete kohta; kutsub sellega seoses komisjoni üles vaatama läbi kehtivad õigusaktid kalandus- ja vesiviljelustoodeteid jäljendavate taimsete toodete märgistamise ja esitlemise kohta, tagamaks, et tarbijad saavad täpset teavet, mis ei tekita segadust ja hoiab ELi turul võrdseid võimalusi;

Konkurentsieeskirjad

26. tuletab meelde, et tootjaorganisatsioone ja tootmisharudevahelisi organisatsioone võib nende eesmärkide saavutamiseks vabastada konkurentsieeskirjade kohaldamisest teataval tingimustel, sealhulgas juhul, kui nende tegevus ei too kaasa turgude eraldamist, ei välista konkurentsi ega kõrvalda konkurentsi;
27. märgib, et see erand on oluline selleks, et võimaldada tootjaorganisatsioonidel ja tootmisharudevahelistel organisatsioonidel, eriti äärepoolseimates piirkondades, kasutada teatavaid tavasid, näiteks kontrollida nende liikmete poolt turule lastud koguseid, et stabiliseerida turge ja hindu, täita säilitusnõudeid ja vältida toidu raiskamist; järeldab, et tunnustamata tootjate kollektiivsed kogud (nt ühistud, *cofradías*) ei saa tootjaorganisatsioonidele kehtivate kriteeriumide alusel erandit kasutada;
28. rõhutab, et ligikaudu 70% ELis tarbitavatest mereandidest imporditakse kolmandatest riikidest, mistõttu EL sõltub oma tarbimisel sellest impordist; rõhutab, et kalandus, vesiviljelus ja nendega seotud sektorid peavad olema kasumlikud, et teha tegevuseks vajalikke investeeringuid, samas kui kasumlikkus on võimalik ainult siis, kui tooted on

konkurentsivõimelised kolmandatest riikidest pärit impordiga; kutsub komisjoni ja nõukogu üles tagama, et ELi kaubanduspoliitika võimaldaks ELi ja imporditud toodete vahel võrdseid võimalusi, ning edendama kestliku (keskkonnavalaselt, majanduslikult ja sotsiaalselt) ELi veekeskkonnast pärit toidu tarbimist;

29. julgustab komisjoni algatama tootjaorganisatsioonide ja teiste asjaomaste sidusrühmadega dialoogi autonoomsete tariifikvootide üle;

Turuteave ja kriisiohjamine

30. tuletab meelde, et Euroopa kalandus- ja vesiviljelustoodete turu seirekeskus (EUMOFA) pakub kalandussektori ettevõtjatele turuteavet, et aidata neil turusuundumusi paremini mõista; märgib, et spetsiaalne veebisait ja andmebaas on olnud veebis alates 2013. aasta aprillist ning see on olnud täielikult toimiv alates muudetud ÜTK jõustumisest, ning sellest saavad kasu teadusasutused, sidusrühmad ja üldsus, kuna paraneb juurdepääs turuteabele ja -andmetele;
31. tuletab meelde, et EUMOFA annab turuteavet, mis põhineb ELi ühise tollitariifistiku olemasoleval kombineeritud nomenklatuuril; on seisukohal, et ELi ühist tollitariifistikku tuleks ajakohastada, et hõlmata uusi kalatoodete tootekategooriaid, millega kaubeldakse ELis üha suuremas mahus, ning pakkuda intuitiivsemaid ja põhjalikumaid digitaalseid vahendeid; kutsub komisjoni üles uurima, kuidas turuteavet kalandus- ja vesiviljelustoodete kohta veelgi parandada, eelkõige parandades turuanalüüsi ja võttes arvesse, et Euroopa eri osades on kalaliikide tarbimise harjumused erinevad;
32. märgib, et EUMOFAt kasutati kriisimeetmete käivitamiseks, et leevendada COVID-19 pandeemia mõju;
33. kutsub komisjoni üles ühise turukorralduse järgmise läbivaatamise käigus kaaluma võimalust luua kriisireserv või -süsteem, sealhulgas ladustamistoetus, et kaitsta sektorit igasuguste eriolukordade eest, mis võivad ELi kalandus- ja vesiviljelussektoris tekkida; tuletab meelde, et COVID-19 pandeemia põhjustatud kriisi lahendamiseks tuli hiljuti anda erakorralist lisaabi; kutsub komisjoni üles koostama kriteeriumid sellise abi kasutamiseks ja tagama, et seda saaks kohandada vastavalt konkreetsele turuhäirele, ning võtma lähtepunktiks teistes toiduainete valdkondades juba kasutatava kriisireservide mudeli ja kaaluma muid meetmeid, millest võib tõsiste turuhäirete leevendamiseks kasu olla;

Järeldused

34. väljendab heameelt ühise turukorralduse eeskirjade rakendamisel tehtud edusammude üle; rõhutab, et on vaja rohkem pingutada, et tagada tarbijate nõuetekohane teavitamine, parandada märgistamist, suurendada turu läbipaistvust ning suurendada kalandustoodete, karpide ja vesiviljelustoodete jälgitavust, samuti on vaja soolise võrdõiguslikkuse ja noorte kaasamise poliitikat; märgib, et mõnes liikmesriigis on kalanduse, karpide ja vesiviljeluse valdkonnas pädevus riigi tasandist madalamatel omavalitsustel, ning et komisjon ja teised asjaomased institutsioonid peaksid seda ühise turukorralduse rakendamise edendamiseks austama;
35. on seisukohal, et komisjon ja liikmesriigid peavad tegema rohkem, et tagada ühise turukorralduse määruse ühtlasem rakendamine erinevates sektorites, võttes piisavalt

arvesse konkreetseid tingimusi, milles turud äärepoolseimates piirkondades toimivad; on arvamisel, et ühtsem rakendamine võib aidata tagada tarbijate usaldust ühtsele turule lastavate veeandide vastu, samuti võib see teenida äärepoolseimate piirkondade sisemise arengu ja toiduga isevarustatuse eesmärke;

36. rõhutab, kui oluline on kaasata kõik sidusrühmad kogu tarneahelas; tõstab sellega seoses esile turgude nõuandekomisjoni väärtuslikku tööd;
37. väljendab heameelt komisjoni kavatsuse üle esitada ettepanek kestlike toidusüsteemide õigusraamistiku kohta, et suurendada läbipaistvust ja anda tarbijatele rohkem teavet; rõhutab, et ettepanekus tuleks tunnistada tervislike ja säästvate kalandus- ja vesiviljelustoodete tähtsust, sest need suurendavad kalandussektori väärtust; rõhutab, et uus õiguslik raamistik peab hõlmama kala tarbimise tähtsust tervislikus toitumises; rõhutab, et on vaja tagada, et see ei tekitaks täiendavat halduskoormust ja oleks kooskõlas kestlikkuse tingimusega, mis on sätestatud teistes ELi õigusaktides.
38. tervitab kalanduskontrolli määruse läbivaatamise üle peetud läbirääkimiste tulemusi, eelkõige eeskirjade üle, mille eesmärk on tugevdada jälgitavust käsitlevaid sätteid kõigi kalandustoodete, karpide ja vesiviljelustoodete puhul, sealhulgas kolmandatest riikidest imporditud toodete puhul; on arvamisel, et jälgitavusteave on Euroopa tarbijate jaoks väga oluline, nii mandril kui ka ülemerealadel; kutsub komisjoni üles esildama edasisi meetmeid, mis kehtivad samade nõuetega kõikide toodete puhul, olenemata nende töötlemise ulatusest, toidukategooriast või liikmesriigist, kus ettevõtte asub, tagamaks, et esitatud teave oleks täpne, selge, täielik ja ühtlustatud kõikides kalanduses pädevates liikmesriikides ja territooriumidel ning kõikides tootekategooriates, nii et lõpptarbijad saaksid teabe lihtsal ja hõlpsasti kättesaadaval kujul;
39. on seisukohal, et liikmesriigid peaksid EUMOFA-d paremini ära kasutama, eriti piirkondades, kus EUMOFA-d kasutatakse vähem, kuna see peaks veelgi parandama andmete kogumist erinevate kalatarbimisharjumustega Euroopa eri piirkondades ja turuanalüüsi ning pakkuma intuitiivsemaid ja põhjalikumaid digitaalseid tööriistu; on arvamisel, et see võiks muuta EUMOFA andmeid turu analüüsimiseks veelgi kasulikumaks, seda ka regioonide kaupa, eriti kui toimuvad suured muutused, näiteks COVID-19 kriisi ajal, et aktiveerida kriisivahendid ja turu stabiliseerimise võimalused;
40. on veendunud, et jälgitavuse ja läbipaistvuse parandamine veeandide sektori tarneahelas on ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastases võitluses otsustava tähtsusega;
41. palub veel kord, et liikmesriigid kohandaksid tootjaorganisatsioonide ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide tunnustamise kriteeriume, et võtta paremini arvesse kõiki liikmesriikide eri organisatsioone, kes täidavad ülesandeid, mis kuuluvad suures osas tootjaorganisatsiooni pädevusse; juhib sellega seoses tähelepanu sellistele organisatsioonidele nagu *Cofradías* ja *Prud'homie de pêche*, samuti äärepoolseimates piirkondades tegutsevatele organisatsioonidele;
42. kutsub komisjoni üles võtma tõhusamaid meetmeid, et kõrvaldada tõkked, mis takistavad tootjaorganisatsioonidel oma ülesandeid igakülgset täitmast, ja lahendama raskusi, millega väikesemahulise ranniku ja saarte kalapüügi tootjaorganisatsioonid kokku puutuvad, kuna riiklikud ametiasutused kohtlevad neid erinevalt, olgu teemaks siis tootjaorganisatsioonide tunnustamine, igapäevane rahastamine, haldustoetused või

meetmete abikõlblikkus;

43. rõhutab, kui oluline on tagada kõigi kalanduse ja vesiviljeluse tarneahelas osalevate sidusrühmade ja kodanikuühiskonna pühendumus suurendada usaldust ja mõistmist ühise turukorralduse sätete kohaldamisel, eelkõige säilitades ja tugevdades koostööd turgude nõuandekomisjoniga;

o

o o

44. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD, KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI

Vastavalt kodukorra I lisa artiklile 8 kinnitab raportöör, et ta sai raporti koostamisel enne selle komisjonis vastuvõtmist sisendmaterjali järgmistelt üksustelt või isikutelt:

Üksus ja/või isik
Euroopa kalatootjate organisatsioonide ühendus
Turgude nõuandekomisjon
Kaugpüügilaevastiku nõuandekomisjon
Union du Mareyage Français
Euroopa Komisjon

Esitatud nimekirja koostamise eest vastutab ainuisikuliselt raportöör.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	29.11.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 19 -: 0 0: 5
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, Izaskun Bilbao Barandica, Isabel Carvalhais, Maria da Graça Carvalho, Asger Christensen, Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Anja Haga, Niclas Herbst, Ladislav Ilčić, France Jamet, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, Ana Miranda, João Pimenta Lopes, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Marc Tarabella, Theodoros Zagorakis
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Gabriel Mato
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Erik Poulsen, Anne Sander

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

19	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
NI	Marc Tarabella
PPE	Maria da Graça Carvalho, Anja Haga, Niclas Herbst, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Anne Sander, Theodoros Zagorakis
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Asger Christensen, Erik Poulsen
S&D	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, Isabel Carvalhais, Predrag Fred Matić
Verts/ALE	Ana Miranda

0	-

5	0
ID	France Jamet
The Left	João Pimenta Lopes
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Caroline Roose

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu